



รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Model of Educational Management of
Mahachulalongkornrajavidyalaya University to
Support ASEAN Community

ธนู ศรีทอง

THANOO SRITHONG

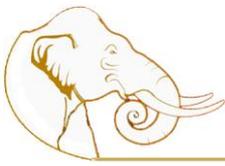
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

Email: Tanusri2564@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและเพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการวิจัยแบบผสมโดยประยุกต์ใช้ เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษา ข้อมูลพื้นฐานเพื่อยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ 2 การตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่เป็นตัวแทนของภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการ ค้นคว้า แบบสอบถาม แบบตรวจสอบปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์แบบบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาเชิงระบบโดยมีองค์ประกอบหลักในการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1.1) การจัดโครงสร้างองค์กร มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ มีความครอบคลุมภาระงาน มีความชัดเจนในด้านอำนาจหน้าที่ 1.2) บุคลากร มีความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษ ได้ระดับดีมาก มีการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้ภาษาอังกฤษ การพัฒนาบุคลากรด้านการ ปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนบุคลากรฝึกงานกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ การส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตบริการ 1.3) นิสิต มี นิสิตชาวต่างประเทศเข้าศึกษาร้อยละ 50 มีการแลกเปลี่ยนนิสิตกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ มีการ กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่เอื้อต่อความเป็นนานาชาติ 1.4) งบประมาณ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการเงิน มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนหลักสูตรนานาชาติอย่างเพียงพอ 1.5) หลักสูตร มีหลักสูตรนานาชาติ ที่บูรณาการเชื่อมโยงความเป็นอาเซียน มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 1.6) แหล่งการเรียนรู้ มีเอกสารการสอนตำราหนังสือวารสารภาษาอังกฤษแต่ละสาขาวิชาที่เพียงพอ มีห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ มีความ ร่วมมือให้บริการห้องสมุดระหว่างสถาบันต่างชาติ 1.7) สื่อเทคโนโลยี มีสื่อเทคโนโลยี



การปฏิบัติงานที่เพียงพอ หลากหลาย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ 1.8) สภาพแวดล้อม มีการจัดบริหารและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความเป็นนานาชาติ

2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 2.1) การบริหารจัดการ มีปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และแผนงานของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อการจัดการศึกษาระดับนานาชาติในประชาคมอาเซียน การบริหารจัดการเป็นไป ตามหลักธรรมาภิบาลสากล มีโครงการความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ 2.2) การเรียนการสอน คณาจารย์ใช้ ภาษาอังกฤษในกิจกรรมการเรียนการสอน มีรูปแบบการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณาการเรียนการสอน ระหว่างรายวิชาและข้ามสาขาวิชา การใช้งานวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ มีการเรียนการสอนที่บูรณาการ เชื่อมโยงประเด็นนานาชาติและวัฒนธรรมข้ามชาติ 2.3) การใช้สื่อการเรียนการสอน คณาจารย์ใช้สื่อเพื่อการ เรียนการสอนทันสมัย มีการให้นิสิตฝึกใช้สื่อที่ทันสมัยในกิจกรรมการเรียนการสอน 2.4) การวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายด้วยภาษาอังกฤษ มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพเป็นจริง มีการวัดผลประเมินผลที่เน้นผลการปฏิบัติของนิสิตอย่างเป็นรูปธรรม

3) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย 3.1) คุณภาพบัณฑิต มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา 3.2) ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ มีศักยภาพในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน 3.3) ทักษะการวิจัย มีความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้ตามระเบียบวิธีวิจัย 3.4) ทักษะความเป็นประชาธิปไตย มีศักยภาพในการเข้าใจยอมรับและปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย 3.5) การยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างในวิถีชีวิตของกลุ่มตนเอง และกลุ่ม คนอื่น 3.6) ทักษะทางวิชาชีพ มีความรู้และความสามารถในวิชาชีพ ค่านิยม จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

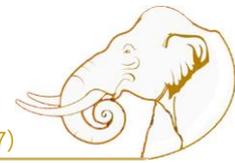
คำสำคัญ : การศึกษา, ประชาคมอาเซียน, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

The objectives of this research were to study the model of ASEAN community educational management, the model of Mahachulalongkornrajavidyalaya University educational management, and to present the educational management model of

Mahachulalongkornrajavidyalaya University to Support ASEAN Community. It was the mixed method by applying Delphi technique of two phases; drafting and examining the educational management model of Mahachulalongkornrajavidyalaya University to Support ASEAN Community. The samples used were the campuses of Mahachulalongkornrajavidyalaya University situated in the North, Centre, Northeast, and South of Thailand. The data collection instruments were notes, questionnaires, and open ended checklist. Descriptive analysis was used for data analysis.

The findings could be summarized as follows: The model of educational management of Mahachulalongkornrajavidyalaya University to support ASEAN Community was the systematic

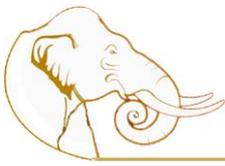


administration model, consisted of 3 major elements, 18 minor elements, and 60 sub elements. They were as follows;

1) The input aspect was consisted of 1.1) the organization structure management comprised the concordance with state policy, coverage of workload, clarity in authority 1.2) the personnel comprised competency in using the English language, personnel development on English skills, job description, personnel exchanging, encouraging personnel with mental services 1.3) the students comprised admission for foreign students, student exchanging, having more than fifty percent of foreign students, defining of international student quality, 1.4) the budget comprised having finance strategic plan, budget support for international program, clarity in budgeting, monitoring budget spending 1.5) the curriculum comprised having international program, integration ASEAN elements in the curriculum, improvement of curriculum 1.6) the learning sources comprised adequacy of English documents and books, electronic library, cooperative library services among foreign institutions 1.7) the media and technology comprised adequacy and plenty of media and technology 1.8) the circumstances comprised having the international circumstances.

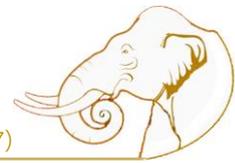
2) The process aspects were 2.1) the educational administration comprised the university's philosophy, vision, mission, goals, and plan which contributed to run the education in ASEAN community, using the universal good governance 2.2) the learning and teaching management comprised the using of English language in the process of learning and teaching, emphasizing on student centred learning, integration, research based teaching, and crossed cultural learning 2.3) the using of teaching aids comprised the usage of modern and various teaching aids for both the lecturers and the learners 2.4) the learning evaluation comprised the usage of various methods and tools with authentic and practical evaluation. 3) The production aspects were 3.1) the graduates' qualification comprised qualification framework of Higher Education 3.2) the English language usage skill comprised the competency in listening, speaking, reading, and writing skills 3.3) the research skill comprised the ability in knowledge searching with research methodology 3.4) the democratic mind comprised the graduates' understanding and following democracy 3.5) the cultural difference acceptance comprised the graduates' understanding and accepting of different ways of lives 3.6) the professional skill comprised the graduates' knowledge and ability in the concerned career, values, and ethics.

Keywords: Educationa, ASEAN Community, Mahachulalongkornrajavidyalaya University



บทนำ

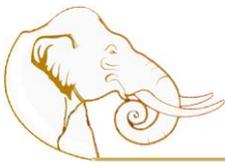
กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ความสัมพันธ์ข้ามชาติมีบทบาทมากขึ้นกำแพงระหว่างชาติลดลง นำด้วยการค้าเสรีข้ามชาติที่ลดกำแพงภาษีลงโดยการตลาดและการแข่งขันเข้าไปแทนที่ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีขององค์การ ค้าโลก และข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีระหว่างสองประเทศตลอดจนข้อตกลงการค้าเสรีในภูมิภาค การค้าบริการ เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลง นำเอาการศึกษาและอุดมศึกษาเข้าไปในฐานะสินค้าบริการ ด้วยการเจรจาตกลงมีการพิจารณาร่วมกันของสิ้นค้าชนิดต่าง ๆ ร่วมกับการพิจารณาการอุดมศึกษาเป็นการเฉพาะด้วย หลาย ประเทศที่มีการอุดมศึกษาก้าวหน้าได้มีแนวโน้มนโยบายใช้อุดมศึกษาเป็นประโยชน์ด้านการค้าระหว่างประเทศ และเป็นแหล่งรายได้ของประเทศหรือของสถาบันของตน ด้วยการขยายตัวของเทคโนโลยี การสื่อสารสารสนเทศ บริการอุดมศึกษาข้ามชาติมีลักษณะพิเศษและแปลกใหม่ที่กลไกการค้ากับดูแลที่มีอยู่เดิมไม่เพียงพอ การแข่งขัน จึงอยู่ในสภาพที่ไม่มีการกีดกันที่ดีและการกำกับดูแลไม่ทั่วถึง นำไปสู่สภาพการได้เปรียบเสียเปรียบที่ไม่ยุติธรรม สามารถเอาเปรียบกันได้ ความเหลื่อมล้ำและความขัดแย้งระหว่างประเทศและสถาบันต่าง ๆ อาจเพิ่มขึ้น เป็นผลเสียทั้งในระยะสั้นและระยะยาว หากพิจารณาความสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยไทยกับมหาวิทยาลัยในประเทศเพื่อนบ้านเป็นตัวอย่าง จะเห็นว่า หลักการของการค้าเสรีภายใต้ระบบทุนนิยมที่มุ่งกำไรสูงสุดอาจได้ ประโยชน์ในระยะสั้น เป็นรายได้ของผู้ที่เข้มแข็งกว่า แต่ในระยะยาวการที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในภูมิภาคหรือใน โลกได้ร่วมมือช่วยเหลือกัน สร้างความเจริญร่วมกันด้วย อัจฉริยะไม่ตรีน่าจะเป็นคำตอบที่ดีกว่าเป็นอันมาก การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินกิจกรรมที่ ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกให้สามารถแข่งขันได้ในทุกสถานการณ์ ซึ่งในปัจจุบันนับว่าประเทศไทยมีความ เข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระดับดีอันเนื่องมาจากการแข่งขันของภาคธุรกิจ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นองค์กร ที่สามารถช่วยในการผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถตอบสนอง และเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ภาคเอกชนเหล่านั้นให้สามารถแข่งขันได้ปัจจุบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นตัว สร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในแถบเอเชียอันเนื่องมาจากการรวมตัวของอาเซียน 10 ประเทศ เป็นหัวใจในการ พัฒนาเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ประเทศในอาเซียนต้องเตรียมความพร้อมในทุกด้าน และประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมในการพัฒนา กำลังคนการพัฒนาคนโดยเฉพาะ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญต่อการผลิตสินค้าและบริการอันเนื่องมาจากการใช้ความรู้สร้าง มูลค่าเพิ่ม ดังนั้นการอบรมและเตรียมกำลังคนให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของวิวัฒนาการของโลก เช่น การฝึก ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำซึ่งนับเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสำหรับการปฏิรูป การศึกษา นอกจากนี้ยังรวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการบริหารมหาวิทยาลัยในเรื่องการตลาด การลงทุน การ บริหารจัดการ การวิเคราะห์ความคุ้มค่า เป็นต้น ในปี ค.ศ. 2015 จะมีการรวมตัวของประชาคมอาเซียนที่ได้รับ ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและบริการต่อระบบอุดมศึกษาทำให้เกิดการเปิดเสรีทางการศึกษาที่จะทำ ให้คนจำนวน 6,000 ล้านคน ใน 8 อาชีพมีการเคลื่อนย้ายได้ ได้แก่ วิศวกรรม สถาปนิกแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล บริษัทสำรวจสินค้า การท่องเที่ยว การโรงแรม อาหาร ดังนั้นสิ่งที่ควรให้ความตระหนักและรีบเร่ง ดำเนินการ คือ การจัดระบบอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายของนักศึกษา/นักวิจัย/ครูอาจารย์ ระบบการ ถ่ายโอนหน่วยกิต ความมีมาตรฐานของหลักสูตรเพื่อพร้อมต่อการแข่งขันในตลาดโลกสถาบันการศึกษา บุคลากร ทางการศึกษาให้ความตระหนักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการสร้างอัตลักษณ์ ของคนไทยรุ่นใหม่เพื่อเป็นตัวเชื่อมกับประเทศในอาเซียนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับภูมิภาคหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงการวางยุทธศาสตร์ ทิศทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับอุดมศึกษาไทย รวมทั้งการปรับระบบราชการ



ไทยเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ทำให้ความเป็นเลิศมีความสำคัญ มากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นในปัจจุบันสามารถ กล่าวได้ว่า อาเซียนเป็นเสมือนกรอบกันชนให้กับ ประเทศในภูมิภาคเดียวกัน

ท่ามกลางกระแสการแข่งขันด้านการจัดการศึกษาทั้งที่เป็นมหาวิทยาลัยของประเทศไทยและ ของต่างประเทศที่จะเข้ามาให้บริการทางการศึกษาในประเทศไทย ทำให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาด้านการบริหารจัดการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน รวมถึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความร่วมมือ ความสัมพันธ์ และศึกษาผลกระทบด้านการจัดการศึกษากับสถาบัน การจัดการศึกษาในต่างประเทศระดับอาเซียนด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในกลุ่มประชาคมอาเซียนตามคำ ขวัญของประชาคมอาเซียนที่ว่า “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม” จากการประชุม คณะกรรมการ ระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 เมื่อ วันจันทร์ที่ 23 สิงหาคม 2553 ณ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบร่าง นโยบายเพื่อ ดำเนินงานตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษา จำนวน 5 นโยบาย ดังนี้ นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะ และความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหา งานทำของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อ ส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทาง วิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษา ด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพ ทั้งในขั้นต้นและขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกของอาเซียน นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิด เสรีการศึกษาในอาเซียนเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลง ยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสพการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการ เปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็น ทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ในฐานะเป็นองค์กรหนึ่งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐบาล ได้พยายามพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นและเป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ตั้งอยู่ที่ ห้วยเสนง หมู่ 8 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ได้ดำเนินการ จัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักปรัชญาและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ จัดการศึกษา พระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม เชื่อมโยงการเรียนรู้ในภูมิภาคและประเทศ เพื่อนบ้าน และมุ่งพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา



ระดับนานาชาติ ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยฯ เปิดดำเนินการผลิตบัณฑิตทั้งหมด จำนวน 3 คณะ ได้แก่ คณะพุทธศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ โดยเปิดการเรียนการสอนในแต่ละระดับหลักสูตร จำนวนทั้งสิ้น 6 สาขาวิชา ประกอบด้วย ระดับปริญญาตรี จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา 2) สาขาวิชาสังคมศึกษา 3) สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ 4) สาขาวิชารัฐศาสตร์ 5) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ส่วนในระดับปริญญาโท จำนวน 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีนิสิตจำนวนทั้งสิ้น 522 รูป/คน มีบุคลากรทั้งสิ้น 67 รูป/คน แบ่งเป็นอาจารย์ จำนวน 30 รูป/คน และตำแหน่งปฏิบัติการวิชาชีพ จำนวน 37 รูป/คน มีอาคารเรียนและอาคารบริการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 หลัง

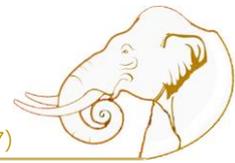
จากปัญหาและผลกระทบบ้างกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อจะได้นำไปเป็นกรอบนโยบายในการบริหารการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่ความพร้อมในการจัดการศึกษา สร้างความสัมพันธ์ในการจัดการศึกษา กับสถาบันการจัดการศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม กล่าวคือ การศึกษาเชิงปริมาณ และการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย จึงแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ 5 ขั้นตอน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระดับวิทยาเขตซึ่งเป็นตัวแทนของภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ดังรายละเอียดการนำเสนอตามลำดับ ต่อไปนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ เอกสารและจัดทำเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจาก แหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ และข้อมูลที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับรูปแบบ การจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน โดยใช้เครื่องมือแบบบันทึกการค้นคว้าการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึง ได้ยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสำรวจสถาบันด้านสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้เครื่องมือ แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนที่เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วงน้อย) 60 รูป/คน

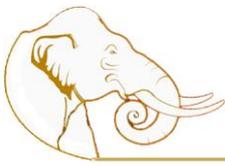


วิทยาเขตเชียงใหม่ 60 รูป/คน วิทยาเขตขอนแก่น 60 รูป/คน วิทยาเขตสุรินทร์ 35 รูป/คน วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส 35 รูป/คน และวิทยาเขตนครศรีธรรมราช 35 รูป/คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 285 รูป/คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากนั้นจึงได้ยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขั้นตอนที่ 3 การยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และ ขั้นตอนที่ 2 มาศึกษาวิเคราะห์และดำเนินการยกร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อนำไปดำเนินวิจัยในระยะที่ 2 ต่อไป ระยะที่ 2 การตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดย ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้จากการยกร่างในระยะที่ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้วิธีการให้ผู้เชี่ยวชาญได้ใช้เครื่องมือแบบตรวจสอบตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้พร้อมความเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดทำรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำผลที่ได้มา เทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายโดยกำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนการวิเคราะห์ ข้อมูลความเห็นเพิ่มเติม ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปเป็นความเรียงในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตาม ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับ ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยนำผลการตรวจสอบ และความเห็น เพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแล้วจัดทำเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

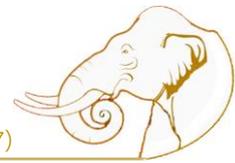
1. รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีองค์ประกอบหลักในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 ปัจจัยนำเข้า มีองค์ประกอบรองจำนวน 8 องค์ประกอบรอง และมีองค์ประกอบย่อย จำนวน 26 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลักด้านที่ 2 กระบวนการ มีองค์ประกอบรอง จำนวน 4 องค์ประกอบรอง และองค์ประกอบย่อย จำนวน 23 องค์ประกอบ



กอย ย่อย และองค์ประกอบหลักที่ 3 ผลผลิต มีองค์ประกอบรอง จำนวน 6 องค์ประกอบรอง และมีองค์ประกอบย่อย จำนวน 10 องค์ประกอบย่อย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย องค์ประกอบรองที่ 1 การจัด โครงสร้างองค์กร มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ 2) มีความครอบคลุม ภาระงาน 3) มีความชัดเจนในด้านอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบรองที่ 2 บุคลากร มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) บุคลากรสามารถใช้อังกฤษได้ระดับดีมาก 2) การพัฒนาบุคลากรด้านการใช้ภาษาอังกฤษ 3) การพัฒนาบุคลากรด้านการปฏิบัติงาน 4) การแลกเปลี่ยนบุคลากรฝึกงานกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ 5) การ ส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตบริการ องค์ประกอบรองที่ 3 นิสิต มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การรับนิสิต ต่างประเทศเข้าศึกษา 2) การแลกเปลี่ยนนิสิตกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ 3) นิสิตต่างประเทศเข้ามา ศึกษาร้อยละ 50 4) มีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่เื้อื่อต่อความเป็นนานาชาติ องค์ประกอบรองที่ 4 งบประมาณ มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการเงิน 2) ระบบการจัดหา งบประมาณ เหมาะสม 3) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนหลักสูตรนานาชาติ 4) ระบบการใช้จ่ายงบประมาณ ชัดเจน 5) ระบบ ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ องค์ประกอบรองที่ 5 หลักสูตร มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มีหลักสูตร นานาชาติ 2) มีการบูรณาการหลักสูตรที่เชื่อมโยงความเป็นอาเซียน 3) มีการพัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตรที่ ทันสมัยและเชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียน องค์ประกอบรองที่ 6 แหล่งการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มีเอกสารการสอน ตำรา หนังสือ วารสาร ภาษาอังกฤษแต่ละสาขาวิชาที่เพียงพอ 2) มีห้องสมุด อิเลคทรอนิกส์ 3) มีความร่วมมือให้บริการห้องสมุดระหว่างสถาบันต่างชาติ องค์ประกอบรองที่ 7 สื่อเทคโนโลยี มี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มีสื่อเทคโนโลยีการปฏิบัติงานที่เพียงพอและหลากหลาย 2) มีสื่อเทคโนโลยี การปฏิบัติงานที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และองค์ประกอบรองที่ 8 สภาพแวดล้อม มี 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มีการจัดบริบทและสภาพแวดล้อมที่เป็นกายภาพให้เื้อื่อต่อความเป็นนานาชาติ เช่น สถานที่พักของนักศึกษา หรือนิสิต สถานที่ประสานงานที่ใช้ภาษาอังกฤษ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นต้น

1.2 องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย องค์ประกอบรองที่ 1 การบริหารจัดการ มี 12 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ปรัชญามหาวิทยาลัยมีคุณลักษณะที่เื้อื่อต่อการจัดการศึกษาระดับ นานาชาติในประชาคมอาเซียน 2) วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย มีคุณลักษณะที่เื้อื่อต่อการจัดการศึกษาระดับ นานาชาติในประชาคมอาเซียน 3) พันธกิจที่ปรากฏในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเื้อื่อต่อการจัดการศึกษาระดับ นานาชาติในประชาคมอาเซียน 4) เป้าหมายที่ปรากฏในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเื้อื่อต่อการจัดการศึกษา ระดับ นานาชาติในประชาคมอาเซียน 5) กลยุทธ์ที่ปรากฏในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเื้อื่อต่อการจัดการศึกษา ระดับ นานาชาติในประชาคมอาเซียน 6) ตัวชี้วัดการจัดการศึกษาระดับนานาชาติที่ปรากฏในแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย ฯ มีความชัดเจนและเป็นไปได้ 7) มีแผนงานที่เื้อื่อต่อการจัดการศึกษาระดับนานาชาติใน ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาระยะยาว แผนปฏิบัติการประจำปี 8) มีการบริหาร จัดการตามหลักธรรมาภิบาลสากล ๙) มีส่วนงานด้านกิจการต่างประเทศ 10) มีกิจกรรม/โครงการความ ร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ 11) มีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติในประชาคมอาเซียน 12) มีการเปิดเทอมและปิด เทอมการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน องค์ประกอบรองที่ 2 การเรียนการสอน มี 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) คณาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษใน กิจกรรมการเรียนการสอน 2) รูปแบบการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การบูรณาการการเรียนการสอน ระหว่างรายวิชาและข้ามสาขาวิชา 4) การใช้งานวิจัย เป็นฐานการเรียนรูู้ 5) มีการเรียนการสอนที่บูรณาการ



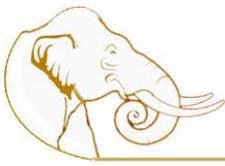
เชื่อมโยงประเด็นนานาชาติและวัฒนธรรมข้ามชาติใน ประชาคมอาเซียน 6) มีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศครอบคลุมทั้งในและต่างประเทศ องค์ประกอบรองที่ 3 การใช้สื่อการเรียนการสอน มี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) คณาจารย์ใช้สื่อเพื่อการ เรียนการสอนทันสมัยหลากหลายและมีความเป็นนานาชาติ 2) มีการเปิดโอกาสให้นิสิตฝึกใช้สื่อที่ทันสมัย หลากหลายและมีความเป็นนานาชาติในกิจกรรมการเรียนการสอน องค์ประกอบรองที่ 4 การวัดผลประเมินผล มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่ทันสมัยและหลากหลาย 2) มีการใช้สื่อการวัดผลประเมินผลด้วยภาษาอังกฤษ 3) มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพเป็นจริง 4) มีการวัดผล ประเมินผลที่เน้นผลการปฏิบัติของ นิสิตอย่างเป็นรูปธรรม

1.3. องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านผลผลิต ประกอบด้วย องค์ประกอบรองที่ 1 บัณฑิตมี มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) บัณฑิตมี พฤติกรรมที่ได้รับการยอมรับในสังคม ประกอบด้วย ความกล้าหาญทางจริยธรรม ความเข้าใจผู้อื่น ความเข้าใจ โลก การมีจิตสาธารณะ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และการเป็นแบบอย่างที่ดี 2) บัณฑิตมีความรอบรู้ ความตระหนัก ความเข้าใจ ทั้งในมิติความกว้างและความลุ่มลึกในศาสตร์สาขาที่ศึกษา ความสามารถ ประเมิน ค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ 3) บัณฑิตมีศักยภาพการคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการประเมิน การวินิจฉัย การแก้ปัญหา และการพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 4) บัณฑิตมีศักยภาพในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจ ผู้อื่น การใส่ใจช่วยเหลือ มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคม รวมถึงการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 5) บัณฑิตมีศักยภาพในการวิเคราะห์ข้อมูลและการสื่อสาร รวมถึงศักยภาพในการเข้าถึง การประมวลผลและการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบรองที่ 2 ทักษะการ ใช้ภาษาอังกฤษ มี 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ บัณฑิตมีศักยภาพในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน องค์ประกอบรองที่ 3 ทักษะการวิจัย มี 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ บัณฑิตมีความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อหาคำตอบประเด็นที่สงสัยโดยมีระเบียบ วิธีอันเป็นที่ยอมรับในแต่ละศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบรองที่ 4 ทักษะความเป็นประชาธิปไตย มี 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ บัณฑิตมีศักยภาพในการ เข้าใจ ยอมรับ และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย องค์ประกอบรองที่ 5 การยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม มี 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ บัณฑิตมีความ เข้าใจ และการประนีประนอมในรูปแบบของกิจกรรมมนุษย์ที่มีความแตกต่างทางการปฏิบัติในวิถีชีวิตของกลุ่ม ตนเองและกลุ่มคนอื่น องค์ประกอบรองที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพ มี 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ บัณฑิตมี ความสามารถประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำ ความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพ ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมา อภิปราย ดังนี้

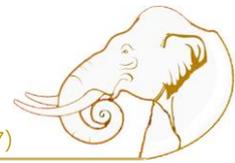
จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีองค์ประกอบหลักในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของ



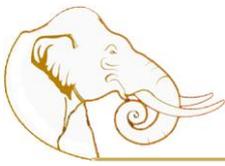
มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 ปัจจัยนำเข้า มีองค์ประกอบ รอง จำนวน 8 องค์ประกอบรอง และมีองค์ประกอบย่อย จำนวน 26 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลักด้าน ที่ 2 กระบวนการ มีองค์ประกอบรอง จำนวน 4 องค์ประกอบรอง และองค์ประกอบย่อย จำนวน 24 องค์ประกอบย่อย และ องค์ประกอบหลักที่ 3 ผลผลิต มีองค์ประกอบ รอง จำนวน 6 องค์ประกอบรอง และมีองค์ประกอบย่อย จำนวน 10 องค์ประกอบย่อย ซึ่งผลการวิจัย ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ รูปแบบการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับสำนักงาน เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Asean University Network : AUN) ซึ่งได้กล่าวถึงเกณฑ์มาตรฐาน อาเซียนด้านการผลิตบัณฑิตในการจัดการศึกษาของเครือข่าย มหาวิทยาลัยอาเซียนโดยได้จัดทำรูปแบบ การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับหลักสูตรสาขาวิชา จำนวนทั้งสิ้น 15 เกณฑ์ และสอดคล้องกับ แนวคิดด้านสภาพแวดล้อมขององค์กรตามทัศนะของ บาร์โทล และคณะ ซึ่งได้ กล่าวถึงสภาพแวดล้อมของ องค์กรที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยป้อนเข้า ปัจจัย กระบวนการ และปัจจัย ป้อนออก

องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านการจัดการศึกษาจำนวน 5 นโยบายหลัก ดังนี้ นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของ ครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการ ศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคม อาเซียน ภายในปี 2558 นโยบายที่ 2 การ พัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะ ที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าว ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความช านาญการ ที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทาง อุตุสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียน ของนักศึกษาและครูอาจารย์ใน อาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบ การศึกษาทางไกล ซึ่งช่วย สนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและ การฝึกอบรมทาง อาชีพ ทั้งในขั้นต้นและขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่าง สถาบันการศึกษา ของประเทศสมาชิกของอาเซียน นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาใน อาเซียนเพื่อ รองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้าน การศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่ กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญใน การ ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านกระบวนการ ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ไนท์ เจ (Knight J.) ในประเด็นความหมายของความเป็นนานาชาติในการอุดมศึกษาว่าเป็นกระบวนการบูรณาการ



มิติความเป็น ระหว่างชาติและวัฒนธรรมระหว่างชาติไปสู่การทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการของ สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่หลักของความเป็นมหาวิทยาลัย และประเด็นกลยุทธ์แห่งความเป็นนานาชาติซึ่งมี องค์ประกอบสำคัญที่แสดงถึงความเป็นนานาชาติในการอุดมศึกษาที่ประสบความสำเร็จและยั่งยืนจะต้อง ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านวัฒนธรรม นโยบาย การวางแผน และกระบวนการแห่งองค์การของสถาบัน ส่วนประกอบที่สำคัญที่แสดงถึงความเป็นนานาชาติ เช่น การบริหาร การดำเนินการ การสนับสนุนและการ บริการ โปรแกรมเชิงวิชาการ การวิจัยและความร่วมมือเชิงวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ความสัมพันธ์และ การบริการให้แก่กลุ่มคนภายนอก และสอดคล้องกับแนวคิดของ โชติมาพร ไชยสิทธิ์ ความว่า รูปแบบการจัดการ เรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องสร้างระบบ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รอบรู้ทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญไว้ 5 ระบบ ได้แก่ 1) มาตรฐานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การเน้นทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญที่เกิดกับ ผู้เรียน สร้างความรู้ความเข้าใจในการ เรียนในเชิงสหวิทยาการระหว่างวิชาหลักที่เป็นจุดเน้น มุ่งเน้นการสร้าง ความรู้และเข้าใจในเชิงลึกมากกว่า การสร้างความรู้แบบผิวดิน ยกระดับความสามารถผู้เรียนด้วยการให้ข้อมูลที่ เป็นจริง การใช้สื่อหรือ เครื่องมือที่มีคุณภาพจากการเรียนรู้ในสถาน ศึกษา การทำงานและในการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้เรียนได้ เรียนรู้อย่างมีความหมายและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ใช้หลักการวัดผลประเมินผลที่มีคุณภาพ ระดับสูง 2) การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การสร้างความสมดุลในการประเมินผล เชิง คุณภาพ โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานสำหรับการทดสอบย่อยและทดสอบรวมสำหรับการประเมินในชั้นเรียน เน้นการนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขงาน ใช้เทคโนโลยีเพื่อ ยกระดับ การทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน ของผู้เรียนให้เป็น มาตรฐานและมีคุณภาพ 3) หลักสูตรและการสอนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การ สอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นเชิงสหวิทยาการของวิชาแกนหลักสร้างโอกาสที่จะ ประยุกต์ทักษะเชิงบูรณาการ ข้ามสาระเนื้อหา และสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน (Competency-based) สร้างนวัตกรรม และวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน การเรียนรู้แบบสืบค้น และวิธีการเรียนจากการใช้ ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) เพื่อการ สร้างทักษะขั้นสูงทางการคิด 4) การพัฒนาทางวิชาชีพใน ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การมีจุดมุ่งหมาย สำคัญเพื่อการสร้างครูให้เป็นผู้มีทักษะความรู้ความสามารถในเชิง บูรณาการการใช้เครื่องมือและการ กำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และสร้างให้ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม 5) สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การ สร้างสรรค์แนวปฏิบัติทางการเรียน การรับบริการสนับสนุนจากบุคลากรและสภาพแวดล้อมทาง ภายภาพที่ เกื้อหนุนเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผล สนับสนุนทางวิชาชีพแก่ชุมชนทั้งในด้านการให้ การศึกษา การมีส่วนร่วม การแบ่งปันสิ่งปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกันรวมทั้งการบูรณาการหลอมรวมทักษะ หลากหลาย สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน สร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งปฏิบัติจริงตามบริบทโดยเฉพาะการเรียน แบบโครงการ สร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ นำไปสู่การ พัฒนาและขยายผลสู่ชุมชนทั้งในรูปแบบการเรียนการสอนเผชิญหน้าหรือระบบออนไลน์



องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านผลผลิต ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) จากการประชุมในเวทีระดับชาติ นานาชาติ หรือการระดมความคิดเห็นจากเครือข่าย การพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย พบว่า ยุคปัจจุบันมีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่เด่นชัดและสูงกว่าในอดีต สมรรถนะในตนเองของบัณฑิตจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในโลกอนาคต จากปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทำให้ บัณฑิตรุ่นใหม่จำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในระดับสากล ซึ่งความสามารถในการคิดจะเป็นหัวใจสำคัญ สำหรับบัณฑิตยุคใหม่ เช่น การคิดเชิงเหตุผล การคิดวิจารณ์ญาณ เป็นต้น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีทักษะหลาย ด้านเพื่อการดำรงชีวิต ดังนั้น องค์ประกอบคุณลักษณะของบัณฑิตยุคใหม่ที่สำคัญ ควรประกอบด้วย 1) ด้าน ความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านบุคลิกอุปนิสัย 4) ด้านการมีทัศนคติและค่านิยมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ที่ดี 5) ด้าน การมีจิตสำนึกในจริยธรรมสากล และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กล่าวถึงคุณภาพของบัณฑิตไว้ใน กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ความว่า คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/ สาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุม อย่างน้อย 5 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในแต่ละเขต พื้นที่ควรพิจารณาเพื่อประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. ในการดำเนินงานด้านพันธกิจการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตต่าง ๆ ควรคำนึงถึงด้านบริบทที่แตกต่างกันของภูมิภาคและความพร้อมของแต่ละวิทยาเขต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้ครอบคลุมพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในด้านการวิจัย การบริการ วิชาการ การทำนุ บารุงศิลปวัฒนธรรม และด้านการบริหารจัดการ

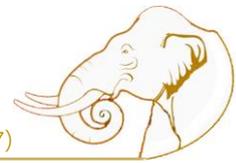
เอกสารอ้างอิง

จรัส สุวรรณเวลา. (2551). *ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนทร พิศสุวรรณ. *สรุปประเด็นการบรรยาย “อาเซียน 2015 กับอุดมศึกษาไทย”*.

<cit.npru.ac.th/webdev/u_news/download.php?file>, 2/๙/2558.

<http://blog.eduzones.com/wigi/81880> ค้นวันที่ ๙ สิงหาคม 2556.



มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. รายงานผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ การศึกษา
ภายใน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2556.

วิโรจน์ สารรัตน์.(2553). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา*. ขอนแก่น :
คลังน่านาวิทยา.